

2. Кримінальний кодекс України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.

3. Вплив діяльності найманців на здійснення права народів на самовизначення. *Інформаційний портал Харківської правозахисної групи*. URL: <http://khp.org/index.php?id=1146646626>.

4. Джексон Р. Красные соколы. От «Барбаросса» до «Терминала». Взгляд с Запада. Москва: Политиздат, 1988. С. 135-155.

УДК 343.1(043.2)

Расторгуєв О.В., аспірант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОБОВ'ЯЗКОВА УЧАСТЬ ПРОКУРОРА ЯК ПЕРЕШКОДА РОЗГЛЯДУ СКАРГ НА УХВАЛИ СЛІДЧИХ СУДДІВ

Реалії сьогодення показують, що зловживати процесуальними правами може не лише сторона захисту з метою затягування судового розгляду справ у суді. Наразі саме сторона обвинувачення в особі прокурорів нехтує процесуальним обов'язком прибуття до суду для участі в судовому розгляді з метою затягування строків розгляду скарг на ухвали слідчих суддів про застосування запобіжних заходів, протиправно прикриваючись нормами ст.ст. 36 та 324 КПК України. Ці статті Кодексу визначають участь прокурора в суді як обов'язкову, а неявка останнього є безспірною підставою для відкладення судового розгляду.

Водночас, ч. 4 ст. 405 КПК України визначає, що неприбуття сторін або інших учасників не перешкоджає проведенню розгляду за умови, що такі особи були належним чином повідомлені. Частина 1 вказаної статті Кодексу визначає, що апеляційний розгляд здійснюється згідно з правилами судового розгляду в суді першої інстанції з урахуванням особливостей, передбачених у Главі 31 «Проведення в суді апеляційної інстанції» КПК України.

Саме особливості апеляційного розгляду, визначені ч. 4 ст. 405 КПК України як пріоритетні правила розгляду стосовно правил судового розгляду в суді першої інстанції, мають нівелювати сформовану судову практику відкладення судового розгляду у разі неявки прокурора, прикриваючи свої рішення вимогою до обов'язкової участі останніх.

Розгляд скарг на ухвали слідчих суддів про застосування запобіжних заходів поза межами встановлених ст. 422 КПК України строків створює перешкоди у реалізації громадянами прав на доступ до правосуддя. Як наслідок – відбувається порушення принципу змагальності.

Додатково, внаслідок вказаного зловживання прокурором як стороною обвинувачення процесуальними обов'язками, суд втрачає як

ефективний механізм розгляду скарг в межах строку, оскільки розгляд скарги залежить від волі та бажання сторони обвинувачення, так і свою незалежність, яка передбачена ч. 1 ст. 126 Конституції України.

Однак недосконалість інституту судового контролю, в даному випадку за досудовим слідством, яка сформувалась внаслідок неправильного застосування норм процесуального закону, не повинна ставати перепорою в реалізації громадянами прав на доступ до правосуддя.

Наведений системний аналіз положень вказаних статей та аргументація обґрунтовано свідчить, що неявка прокурора до суду апеляційної інстанції для участі в судовому розгляді апеляційної скарги на ухвалу слідчого судді про застосування запобіжного заходу не є і не може бути підставою для відкладення останнього. Відповідно, винесена апеляційним судом за відсутності прокурора ухвала буде повністю законною, тобто такою, що винесена із дотриманням вимог кримінального процесуального закону.

Література

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 лист. 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

2. Конституція України від 28 чер. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

4. Рішення Конституційного суду України від 30 чер. 2009 р. № 16-рп/2009. Окрема думка судді Маркуш М.А. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v016p710-09#Text>

УДК 341.12(043.2)

Семчук Н.О., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

АВІАЦІЙНІ НЕ ТРАНСПОРТНІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

На даний час основна частина кримінальних правопорушень у сфері авіаційного транспорту розміщена в розділі XI Кримінального кодексу України (далі – КК) «Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту». Як зазначає О.Ф Бантишев, у рамках даної групи до окремої підгрупи злочинів необхідно віднести злочини, що стосуються безпеки використання повітряного простору [1, с. 7].

Разом із тим, інші розділи КК також містять в собі склади кримінальних правопорушень, які за своєю суттю є авіаційними, оскільки їх вчинення конструктивно пов'язане з повітряним судном.